

Lapsinäkökulmainen arviointi ja työskentely vanhempien vaativissa erotilanteissa –hanke (LATVE)

Valtion rahoittaman sosiaalityön yliopistollisen tutkimuksen (VTR) seminaari, sosiaali- ja terveysministeriö 20.3.2026

Merja Laitinen, professori, Lapin yliopisto

Susanna Rautio, Agnieszka Repo, Johanna Lehtonen, Kati Kallinen, Anna Nikupeteri, Milla Mäkinen ja Riitta Vornanen

Hankkeen tutkimustiimi

Anna Nikupeteri, LAY

Merja Laitinen, LAY

Riitta Vornanen, UEF

Kati Kallinen, HY

Susanna Rautio, LAY

Johanna Lehtonen, UEF

Agnieszka Repo, UEF

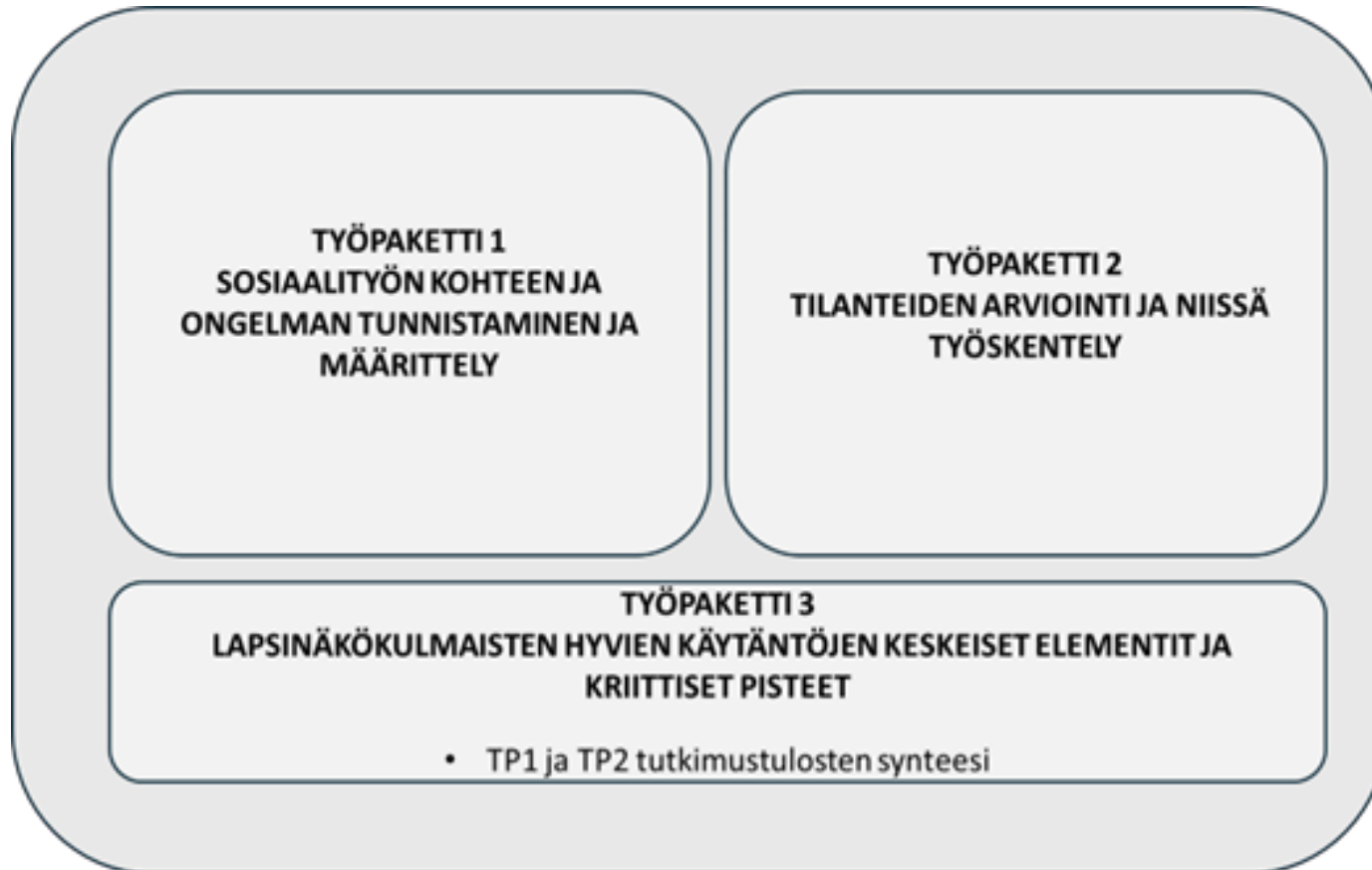

Milla Mäkinen, HAMK

Tutkimuksen tavoitteet

- Hankkeessa on tutkittu lapsi- ja perhesosiaalityön (SHL 15 § 2022/1280) ja lastensuojelun sosiaalityön (LSL 13.4.2007/417) tiedon ja asiantuntijuuden vuorovaikutteisissa suhteissa rakentuvaa lapsinäkökulmaista arviointia ja työskentelyä vaativissa erotilanteissa.
- Tutkimushankkeen tavoitteet ovat olleet:
 1. Syventää tietoa vaativista erotilanteista sosiaalityön kohdeilmioinä ja tarkentaa vaativien erotilanteiden käsitelmäärittelyjä lapsinäkökulmaisesti.
 2. Tuottaa tietoa sosiaalityön työmuodoista erotyöskentelyssä ja sosiaalityön asiantuntijuudesta osana moniammatillisia palvelurakenteita.
 3. Mallintaa tuotetun tiedon pohjalta toimivien työkäytäntöjen keskeiset elementit ja kriittiset pisteet sosiaalityön – erityisesti lapsi- ja perhesosiaalityön (SHL 15 § 2022/1280) ja lastensuojelun sosiaalityön (LSL 13.4.2007/417) – näkökulmasta
- Tutkimuksen tavoitteet ja niihin sisältyvät tutkimuskysymykset on jaettu tutkimushankkeessa kolmeen työpakettiin.

Työpaketit ja tutkimuskysymykset

- **Työpaketti 1:**
 - Millaisina sosiaalityöntekijät kuvaavat vaativat erotilanteet ja niiden edellyttämät osaamistarpeet?
- **Työpaketti 2:**
 - Miten sosiaalityöntekijät arvioivat tilannetta ja suuntaavat auttamisprosessia vaativissa erotilanteissa?
 - Millä tavoin sosiaalityöntekijät työskentelevät perheen eri jäsenten ja palvelujärjestelmän muiden toimijoiden kanssa vaativissa erotilanteissa?
- **Työpaketti 3**
 - Mitkä ovat lapsinäkökulmaisten hyvien työkäytäntöjen keskeiset elementit ja kriittiset pisteet vaativissa erotilanteissa?

Vaativat erotilanteet ja lapsinäkökulmaisuus

- Määrittelemme tutkimuksessa vaativat erotilanteet vanhempien tekoina ja toimintana, jotka ilmenevät lapsen hyvinvoinnin vaarantumisen ja lapsen oikeuksien loukkaamisen näkökulmasta katsottuna eri tavoin ja eri vakavuusasteisesti (Katz ym. 2019; Nikupeteri & Laitinen 2022).
- Vaativilla erotilanteilla tarkoitetaan pitkittyneitä ja monimutkaistuneita ero- ja huoltoriitatilanteita, joissa vanhemmilla on erimielisyyksiä lapsen huolto- ja tapaamisasioihin ja kasvatukseen sekä vanhemmuuteen liittyvissä asioissa (esim. Bergman & Rejmer 2017; Birnbaum & Bala 2010).
- Nojaudumme tutkimuksessa näkemykseen siitä, että vanhempien vaativa erotilanne on yksi lapsen kaltoinkohtelun muoto, jonka vuoksi sitä on tärkeä tutkia nimenomaan sosiaalityön näkökulmasta. Lapsuudessa koetulla vanhempien pitkittyneellä erotilanteella on todettu olevan kauaskantoisia seurauksia lapsen hyvinvoinnille ja kehitykselle (esim. Joyce 2016; Cohen ym. 2021; Lange ym. 2022).
- Erotilanteiden monimutkaisuus (Katz ym. 2019), selkeän määritelmän ja ammattilaisten tiedon puute ilmiöstä (Polak & Saini 2019) ja eri viranomaisten yhteistyön vähyyys tai kokonaisvastuun ottamisen puute perheen tilanteesta (esim. Nieminen ym. 2020) estävät lapsinäkökulmaista tilanteen arviointia ja työskentelyä.
- Lähestymme lapsinäkökulmaista vaativien erotilanteiden arviointia ja työskentelyä sosiaalityössä yhdistämällä väkivallan ekososiaalisen viitekehykseen kriittisreflektiivisen sosiaalityön teoreettisia lähtökohtia (esim. Pells ym. 2018; Howarth ym. 2018; Fook 2002; Gambrill 2005).

Tutkimusaineistot ja niiden sijoittuminen hankkeen työpaketteihin

WP 1 SOSIAALITYÖN KOHTEEN JA ONGELMAN TUNNISTAMINEN JA MÄÄRITTELY

- Webropol kysely lapsi- ja perhesosiaalityön sosiaalityöntekijälle ja lastensuojelun sosiaalityöntekijöille (N=324)
- Riskinarviointikoulutuksen käyneiden ammattilaisten haastattelut (N=13)

WP 2 TILANTEIDEN ARVIOINTI JA NIISSÄ TYÖSKENTELY

- Vinjettilihaastattelut (N=27; 46 osallistujaa lapsi- ja perhesosiaalityöstä sekä lastensuojelusta)
- perhesosiaalityössä, lastensuojelussa ja kasvatusta- ja perheneuvonnassa tehdyt palvelutarpeen arviot (N= 198)
- Kirjallisuuskatsaus 66 tieteellistä julkaisua

WP 3 LAPSINÄKÖKULMAISTEN HYVIEN KÄYTÄNTÖJEN KESKEISET ELEMENTIT JA KRIITTISET PISTEET

- WP1 ja WP2 tutkimustulosten synteesi
- Nuorten ja vanhempien työpaja-aineisto (N=4; 23 osallistujaa)

Työpaketti 1: Sosiaalityön kohteen ja ongelman tunnistaminen ja määrittely

Lapsi- ja perhesosiaalityön ja lastensuojelun työntekijöille suunnattu valtakunnallinen kysely

- Kyselyssä hyödynnettiin viittä aikaisemmissa tutkimuksissa käytettyä mittaria ja kysymyspatteristoa. Sen lisäksi luotiin uudet suljetut ja avokysymykset.
- Kysely jaettiin seuraaviin osioihin: 1) taustatiedot, 2) vaativien erotilanteiden tunnistaminen ja ilmiöön liittyvä osaaminen, 3) vaativien erotilanteiden arviointi, 4) perheen ja lapsen kanssa työskentely vaativissa erotilanteissa ja 5) monialainen yhteistyö ja palvelut vaativissa erotilanteissa.
- Valtakunnallinen Webropol-kysely toteutettiin Helsingin kaupungissa ja 20 hyvinvointialueella touko-lokakuussa 2024. Sähköinen kyselylomake jaettiin 1 624 lapsi- ja perhesosiaalityön sosiaalityöntekijälle ja lastensuojelun sosiaalityöntekijälle. Vastaajia oli 324. Lopullinen aineisto koostui 319 vastaajasta ja kyselyn vastausprosentti oli 20.
- Kyselyaineiston haasteena olivat eri hyvinvointialueiden vaihtelevat tutkimuslupakäytännöt ja vaikeus saada sosiaalityöntekijöiden yhteystietoja joillakin hyvinvointialueilla.

Lapsinäkökulmaisen riskinarviointikoulutuksen käyneiden ammattilaisten haastattelut

- Puolistrukturoituidut teema- ja yksilöhaastattelut toteutettiin keväällä 2023.
- Haastatteluihin osallistui 13 perheiden kanssa työskentelevää ammattilaista, jotka kohtaavat työssään vaativia erotilanteita (mm. lastenvalvoja, lähisuhdeväkivaltatyöntekijä, muu sosiaalialan asiantuntijatehtävä).
- Aineisto kerättiin yhteistyössä Pohjanmaan hyvinvointialue POHTEEN OT-Keskus-hankkeen ja Ensi- ja turvakotien liiton kanssa.
- Haastateltavat olivat osallistuneet Ensi- ja turvakotien liiton Turvassa-hankkeen järjestämiin “Riskinarviointi vaativissa erotilanteissa” -koulutukseen vuonna 2022.
- Haastattelut kestivät puolesta tunnista noin tuntiin.
- Tutkimukseen osallistujat olivat erityinen joukko ammattilaisia, jotka olivat vasta käyneet koulutuksen ja joilla oli ensikäden tietoa aiheesta.
- Haastateltavien tavoittamista ja aineiston keräämistä haastoi se, että aineiston keruu ajoittui juuri hyvinvointialueille siirtymisen jälkeiseen aikaan.

Työpaketti 2: Tilanteiden arviointi ja niissä työskentely

Lapsi- ja perhesosiaalityön ja lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden vinjetahaastattelut

- Yksilö- ja fokusryhmähaastatteluihin osallistui yhteensä 46 henkilöä. Yksilöhaastatteluita toteutettiin yhteensä 20 kymmenellä eri hyvinvointialueella ja Helsingin kaupungissa ja fokusryhmähaastatteluita 7 kuudella eri alueella.
- Yksilöhaastattelut tehtiin Microsoft Teamsin välityksellä ja fokusryhmähaastattelut yhtä lukuun ottamatta sosiaalityöntekijöiden työpaikoilla kasvotusten.
- Tutkimusapulaiset Petra Kairinen ja Satu Tenovirta toteuttivat haastattelut syksyllä 2024.
- Haastattelut pohjautuivat kolmeen erilaiseen tapauskuvaukseen eli vinjettiin, joissa oli kuvattuna erilaisia sosiaalityön ammatillista harkintaa ja päätöksentekoa koskevia kohtia.
- Haastattelut tuottivat rikkaan, moniäänisen aineiston, joka sisältää tärkeää, kyselyaineistoa täydentävää ja syventävää tietoa.
- Haasteena aineistonkeruussa oli tutkimuslupaprosessien pitkä ajallinen kesto, hyvinvointialueilla samanaikaisesti käynnissä olevat muut tutkimukset ja vähäiset resurssit osallistua tutkimukseen.

Asiakirja-aineisto: Lapsi- ja perhesosiaalityössä ja perheneuvolassa tehdyt palvelutarpeen arvioinnit

- Aineisto sisältää vuonna 2022 suuren kaupungin perhesosiaalityössä, lastensuojelussa ja kasvatus- ja perheneuvonnassa tehdyt palvelutarpeen arvioiden yhteenvedot (740 kpl, joista vaativa erotilanne tunnistettiin 198:ssä)
- Asiakirja-aineisto kerättiin tammi-maaliskuussa 2024.
- Tutkimukseen haettiin Itä-Suomen yliopiston eettisen toimikunnan puolto. Aineiston hankinta edellytti tiivistä yhteistyötä vastaavien viranomaisten kanssa.
- Aineistoa käsiteltiin ja säilytettiin tietoturvalisessa käyttöympäristössä, ja kahdella tutkijalla oli pääsy aineistoon. Sosiaali- ja terveysalan tietolupaviranomainen (Findata) hyväksyi artikkelissa käytetyt aineistositaatit.
- Aineisto tuotti kattavan kuvan vaativassa erotilanteessa elävien perheenjäsenten palveluntarpeista, heidän ohjautumisestaan palveluihin sekä sosiaalityöntekijöiden tekemästä arviointityöstä vaativien erojen parissa.
- Aineisto tiivistää sosiaalityöntekijöiden tekemän työn ja kuvaa työn käytäntöjä sellaisena kuin ne arkityössä ilmenevät.
- Asiakirjat tuovat esiin yksittäisen asiakkaan, sosiaalityön käytäntöjen ja instituution näkökulmia tutkimusaiheesta.

Review aineisto

- Hankkeessa toteutettiin kartoittava kirjallisuuskatsaus, jota varten kerättiin aineisto koostuen vertaisarvioituista sosiaalityön alan tutkimusjulkaisusta liittyen vaativissa erotilanteissa käytettäviin interventioihin.
- Aineisto kerättiin SCOPUS ja Wiley Online Library tietokannoista syksyllä 2023.
- Artikkelit julkaistu englanninkielellä vuosina 2010-2023.
- Kriteerit täyttäviä tieteellisiä julkaisuja oli yhteensä 66.
- Review aineisto tuotti kattavan ja monipuolisen aineiston ja tietoa vaativissa eroissa käytettävistä erilaisista interventioista ja kerätyn aineiston avulla oli mahdollista tavoittaa ja luokitella interventioita siitä näkökulmasta, miten lapset niissä huomioidaan.

Työpaketti 3: Lapsinäkökulmaisten hyvien työkäytäntöjen keskeiset elementit ja kriittiset pisteet

Nuorten ja vanhempien työpaja-aineisto

- Hankkeessa toteutettiin neljä työpajaa vanhempien vaativan eron kokeneille nuorille/nuorille aikuisille ja vaativan eron kokeneille vanhemmille etäyhteydellä Microsoft Teamsilla huhtikuussa 2025. Niiden toteutuksessa hyödynnettiin hankkeen aiempia tutkimustuloksia (työpaketit 1 ja 2).
- Työpajat toteutettiin palvelumuotoilun menetelmiä hyödyntäen. Työpajoista (N=4) yksi oli suunnattu nuorille aikuisille ja kolme vanhemmille. Työpajojen kesto oli 2,5 tuntia.
- Työpajoihin osallistui 4–8 nuorta aikuista tai vanhempaa, ja yhteensä osallistujia oli neljässä työpajassa 23, joista valtaosa 93 % oli naisia. Nuorille suunnatun työpajan osallistujat olivat 17–31-vuotiaita.
- Työpajoihin osallistujia rekrytoitiin ottamalla yhteyttä useisiin sosiaalialan järjestöihin, jotka tarjoavat tukea vanhemmille, lapsille ja/tai nuorille.
- Osa osallistujista oli kokenut vanhempiensa vaativan eron lapsena ja osa myös itse vanhempana. Osa osallistujista oli käynyt kokemusasiantuntijakoulutuksen.
- Työpaja aineisto koostui 1) osallistujien Miro -valkotaululle tuottamasta kirjallisesta materiaalista, 2) osallistujien Teams keskusteluikkunoissa käydyistä keskusteluista ja 3) työpajojen Teams videotallenteista.
- Työpajojen osallistujat olivat yhtä lukuun ottamatta yli 18-vuotiaita, jolloin nuorten määrä jäi osallistujien joukossa vähäiseksi.

Analyysimenetelmät

Tutkimusaineisto	Analyysimenetelmä
Review, katsausaineisto (n=66)	Aineiston luokittelu/kategorisointi (Arksey & O'Malley, 2005).
Asiakirja-aineisto, palvelutarpeen arvioiden yhteenvedot (n=198)	Aineistolähtöinen laadullinen sisällönanalyysi (Elo & Kyngäs 2008) ja temaattinen analyysi (Braun & Clarke 2022)
Perheammattilaisten haastattelut (n=13)	Laadullinen, teoriaohjaava sisällönanalyysi (Tuomi & Sarajärvi, 2018)
Sosiaalityöntekijöiden vinjettihaastattelut (n=27, 46 haastateltavaa)	Laadullinen, aineistolähtöinen sisällönanalyysi (Braun & Clarke 2022; Graneheim & Lundman, 2004); tematisointi (Braun & Clarke, 2006)
Työpaja-aineisto (n=4, 23 osallistujaa)	Laadullinen, tulkinnallinen fenomenologinen analysointiviitekehys (eng. Interpretative Phenomenological Analysis, AIPA) (Smith ym., 2009; Smith ym., 2022).
Kyselyaineisto (n=319)	Määrällinen, tilastolliset analyysit SPSS-ohjelmalla (versio 29), riippumattomien otosten t-testi ja yksisuuntainen ANOVA.

Poimintoja tuloksista (TP 1 ja TP2)

Child and Adolescent Social Work Journal
<https://doi.org/10.1007/s10560-026-01084-8>

Social Worker's Perspectives on a Child-Centred Approach in High-Conflict Separations—Three Dimensions of a Child-centred Approach

Kati Kallinen¹ · Susanna Rautio² · Anna Nikupeteri² · Riitta Vornanen³ · Agnieszka Repo³ · Merja Laitinen²

Received: 14 October 2025 / Accepted: 6 January 2026
© The Author(s) 2026

FAMILY TRANSITIONS
2025, VOL. 66, NO. 7, 479–515
<https://doi.org/10.1080/28375300.2025.2533679>

 Routledge
Taylor & Francis Group

 OPEN ACCESS Check for updates

Interventions in High-Conflict Divorces/Separations from Children's Perspective: A Scoping Review

Susanna Rautio^a, Anna Nikupeteri^b, and Merja Laitinen^b

Vaativien erotilanteiden vahingoittavuus lapselle palvelutarpeen arvioinneissa ... 132
Johanna Lehtonen, Kati Kallinen ja Anna Nikupeteri

Työpaketti 1

1) Vaativat erotilanteet ja niiden edellyttämät osaamistarpeet: Rautio, H. S., Nikupeteri, A., & Laitinen, M. (2023). Ammattilaisten osaaminen lapsinäkökulmaisessa riskinarvioinnissa vaativissa erotilanteissa. *Kasvun tuki - aikakauslehti*, 3(2). <https://doi.org/10.61259/kt.131402>

Työpaketti 2

- 2) Lapsinäkökulmainen arviointi ja työskentely vanhempien vaativissa erotilanteissa:** Lehtonen, J., Kallinen, K., & Nikupeteri, A. (2025) Vaativien erotilanteiden vahingoittavuus lapselle palvelutarpeen arvioinneissa. Teoksessa A. Pehkonen, A. Kääriäinen, R-L, Kinni & P. Puurunen (toim.): *Vaativa sosiaalityö*. SoPhi 159, 132–152. [Vaativa sosiaalityö :: JYX](#)
- 3) Lapsinäkökulmaisten työkäytäntöjen kolme rakentumisen tapaa:** Kallinen, K., Rautio, S., Nikupeteri, A., Vornanen, R., Repo, A., & Laitinen, M. (2026). Social Worker’s Perspectives on a Child-Centred Approach in High-Conflict Separations—Three Dimensions of a Child-centred Approach. *Child and Adolescent Social Work Journal*. <https://doi.org/10.1007/s10560-026-01084-8>
- 4) Vaativissa erotilanteissa käytettävät interventiot:** Rautio, S., Nikupeteri, A., & Laitinen, M. (2025). Interventions in High-Conflict Divorces/Separations from Children’s Perspective: A Scoping Review. *Family Transitions*, 66(7), 479–515. <https://doi.org/10.1080/28375300.2025.2533679>

1) Vaativat erotilanteet ja niiden edellyttämät osaamistarpeet

Ammattilaisten osaaminen lapsinäkökulmaisessa riskinarvioinnissa vaativissa erotilanteissa

- Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, millaista ammatillista osaamista lapsinäkökulmainen riskien arviointi edellyttää ammattilaisilta vaativissa erotilanteissa.

Lapsinäkökulmaisessa riskinarvioinnissa tarvittava osaaminen

Yläluokka	Lapsinäkökulmaisessa riskinarvioinnissa tarvittava osaaminen		
Pääloukat	Ilmiöiden, niiden erojen ja vaikutusten tunnistaminen	Lapsikeskeinen tiedon analysoiminen ja lapsen tilanteen määrittely	Monialaisen professionaalisen tiedon rakentaminen
Alaluokat	<p>Teoreettinen ja empiirinen, tutkimukseen perustuva tieto ilmiöistä ja eron vaikutuksista lapseen ja vanhempiin.</p> <p>Tieto ilmiöihin liittyvistä erilaisista riskitekijöistä ja niiden vaikutuksista lapsiin.</p> <p>Riskien vakavuuden arviointi ja tiedon soveltaminen käytäntöön.</p>	<p>Laaja-alainen kokemuspohjaisen perhettä ja lasta koskevan tiedon selvittäminen.</p> <p>Lapsen edun ja oikeuksien huomioiminen.</p> <p>Ristiriitaisen tai eriävän tiedon välillä tasapainottelu.</p>	<p>Kokonaisvaltainen tiedon kokoaminen ja systemaattinen käsittely.</p> <p>Perhettä koskevan tiedon jakaminen monialaisesti.</p> <p>Vaihtoehtoisten selitysmallien testaaminen.</p> <p>Vuorovaikutuksessa yhteisesti tapahtuva tiedon reflektio.</p> <p>Vastuun jakaminen ja ottaminen moniammatillisesti.</p>

Rautio, H. S., Nikupeteri, A., & Laitinen, M. (2023). Ammattilaisten osaaminen lapsinäkökulmaisessa riskinarvioinnissa vaativissa erotilanteissa. *Kasvun tuki -aikakauslehti*, 3(2). <https://doi.org/10.61259/kt.131402>

- Tulokset osoittavat, että
 - vaativien erotilanteiden lapsinäkökulmaisessa riskinarvioinnissa korostuvat ammattilaisten osaaminen ilmiöistä, niiden eroista ja vaikutuksista, lapsikeskeinen tiedon analysoiminen sekä monialainen professionaalinen tiedon rakentaminen lapsen tilanteen ja tarpeiden määrittelemiseksi.
 - riskien arviointi on kokonaisvaltainen prosessi, jossa yhdistyvät yksittäisen ammattilaisen tekemä arviointi ja siihen liittyvä osaaminen sekä eri ammattilaisten yhteinen, monialainen arviointi.
 - Lapsen turvallisuuden varmistaminen edellyttää erotilanteessa olevien riskien tunnistamisen lisäksi ammattilaisten yhteistä tilannekuvaa, siihen pohjautuvaa työsuunnitelmaa riskien minimoimiseksi sekä tilanteeseen kohdennettuja työskentelytapoja
- Tulokset vahvistavat aiempia tutkimuksia siinä, että
 - vaativat erotilanteet edellyttävät ammattilaisilta erityisosaamista ja menetelmiä sen tunnistamiseksi, mistä erotilanteessa on kyse ja millaisia riskitekijöitä siihen mahdollisesti liittyy.

- Riskien arvioinnin avulla voidaan ehkäistä erotilanteen pitkittyminen ja mahdollisen väkivallan jatkuminen sekä taata lapselle ja vanhemmille tarkoituksenmukainen ja oikea-aikainen pääsy palveluihin.
- Riskien arvioinnin edellytyksenä on, että eri sektoreilla työskenteleville ammattilaisille on saatavilla yhteistä koulutusta riskien systemaattiseen arviointiin.
- Riskien arviointiin kehitetyn lomakkeen hyödyntäminen on yksi tapa tehdä arvioinnista systemaattista, lomake auttoi ammattilaisia ilmiöiden ja niiden välisten erojen tunnistamisessa ja antoi vahvistusta omalle intuitiolle ja käsitykselle perheen tilanteesta.
- Koulutuksen tarpeen lisäksi tutkimuksessa nousi tarve ammattilaisten väliselle vuoropuhelulle.
 - Lapsinäkökulmainen riskienarviointi tarvitsee myös tuekseen moniammatillisen työskentelyä ja rakenteita, jotka mahdollistavat yli hallinnon rajojen ammattilaisten tiedon rakentumisen perheen ja lapsen tilanteesta ja konsultatiivisen tuen.
 - Yhtenä toimivana rakenteena tämän tueksi ammattilaiset nimesivät moniammatilliset Haastavat erot -työryhmät.

2) Lapsinäkökulmainen arviointi ja työskentely vanhempien vaativissa erotilanteissa

Vaativien erotilanteiden vahingoittavuus lapselle palvelutarpeen arvioinneissa

- Tässä osatutkimuksessa analysoimme sosiaalityön palvelutarpeen arviointien yhteenvetoja, joissa ilmeni vaativa erotilanne.
- Tutkimuskysymyksemme oli: Mihin sosiaalityöntekijät kiinnittävät huomiota, kun he arvioivat vaativien erotilanteiden vahingollisuutta lapselle?
- Palvelutarpeen arviointien perusteella sosiaalityöntekijät kiinnittivät huomiota
 - perheenjäsenten välisiin suhteisiin
 - vanhemmuuteen sekä
 - erotilanteen psykososiaalisiin seurauksiin lapselle.
- Jännitteisyys
- Kohdeongelman priorisointi

Vaativien erotilanteiden lapselle aiheutuvan vahingollisuuden arviointi

YHDISTÄVÄ LUOKKA	VAATIVAN EROTIKANTEEN VAHINGOLLISUUS LAPSELLE		
PÄÄLUOKAT	PERHEENJÄSENTEN VÄLISET SUHTEET EROTIKANTEESSA	VANHEMMUUS EROTIKANTEESSA	EROTIKANTEEN PSYKOSOSIAALISET SEURAUKSET LAPSELLE
ALALUOKAT	<p>Vanhempien väliset suhteet</p> <p>Lapsen ja vanhempien väliset suhteet</p>	<p>Kyky huolehtia lapsen kasvuolosuhteista ja perushoivasta</p> <p>Psykososiaaliset ongelmat</p> <p>Väkivaltainen käyttäytyminen</p>	<p>Lapsen kehityksen ja kasvun vaarantuminen</p> <p>Lapsen psyykinen vointi</p> <p>Lapsen käyttäytymisen muutokset</p>

Perheenjäsenten väliset suhteet erotilanteessa

- Vanhempien väliset suhteet
- Lapsen ja vanhempien väliset suhteet

”[Sosiaalityössä] ei voida päättää lapsen huoltajuuteen, asumiseen, tai tapaamiseen liittyvistä seikoista, nämä ovat ensisijaisesti huoltajien yhdessä tekemiä ratkaisuja. Lapsen edun mukaista on, että huoltajat kykenevät päättämään lapsen asioista yhdessä ilman ristiriitoja.”

Vanhemmuus erotilanteessa

- Kyky huolehtia lapsen kasvuolosuhteista ja perushoivasta
- Psykososiaaliset ongelmat
- Väkivaltainen käyttäytyminen

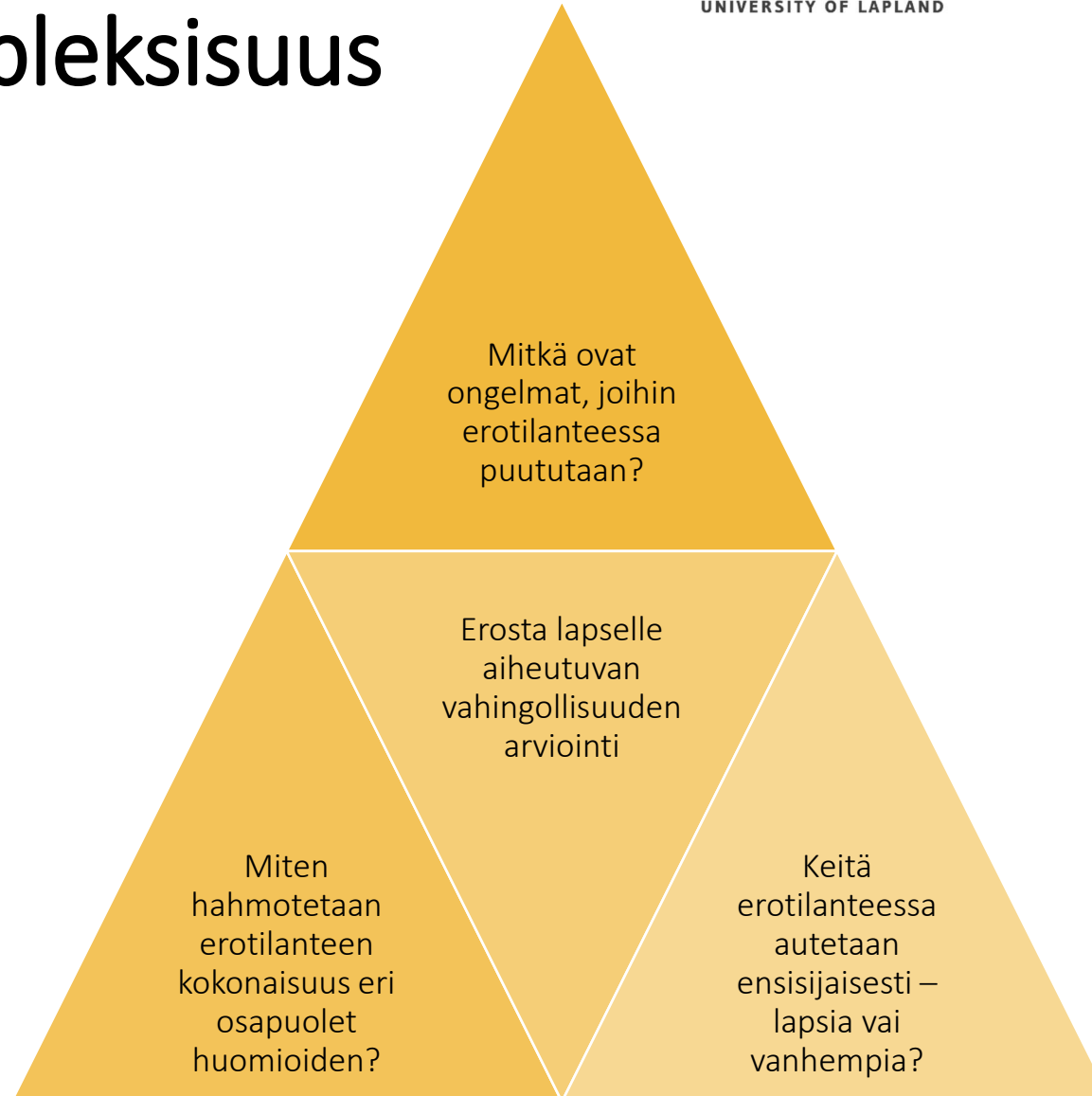
”Eron jälkeen [vanhempi] on käynyt keskustelemassa voinnistaan. Eron jälkeen ollut vuoden sairauslomalla. [Lapsi] pelkää äidin tekevän jotain itselleen, äiti aiemminkin uhannut tappaa itsensä.”

Erotilanteen psykososiaaliset seuraukset lapselle

- Lapsen kehityksen ja kasvun vaarantuminen
- Lapsen psyykkinen vointi
- Lapsen käyttäytymisen muutokset

”Suurimpana riskinä [lapsen] hyvinvoinnille palvelutarpeen arvioinnin aikana on näyttäytynyt [äidin] ja hänen entisen puolisonsa välinen pitkittynyt riitatilanne. Lapsi on altistunut elämänsä aikana isän alkoholinkäytön aiheuttamille haittavaikutuksille sekä vanhempien parisuhteen eri vaiheiden ja niihin liittyvien riitojen seuraamiselle.”

Arvioinnin kompleksisuus

Vaativien erotilanteiden lapselle aiheutuvan vahingollisuuden arvioinnin vaativuus sosiaalityöntekijän työssä

3) Lapsinäkökulmaisten työkäytäntöjen kolme rakentumisen tapaa

- Tässä osatutkimuksessa kysyimme, miten sosiaalityöntekijät rakentavat lapsinäkökulmaisuuutta vanhempien vaatisissa erotilanteissa vinjettikuvausten perusteella?
- Tutkimuksen aineistona ovat hankkeessa kerätyt lapsi- ja perhesosiaalityön ja lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden vinjettihaastattelut.

Kallinen, K., Rautio, S., Nikupeteri, A., Vornanen, R., Repo, A., & Laitinen, M. (2026). Social Worker's Perspectives on a Child-Centred Approach in High-Conflict Separations—Three Dimensions of a Child-centred Approach. *Child and Adolescent Social Work Journal*. <https://doi.org/10.1007/s10560-026-01084-8>

Lapsinäkökulmaisten työkäytäntöjen ulottuvuudet vaativissa erotilanteissa

Sosiaalityöntekijä lapsinäkökulmaisten käytäntöjen suunnittelijana ja johtajana		
Lapsinäkökulmaisuuuden rakentaminen lasta aktiivisesti osallistamalla	Lapsinäkökulmaisuuuden rakentaminen vuorovaikutuksessa vanhempien kanssa lapsen hyvinvoinnin tueksi	Lapsinäkökulmaisuuuden rakentaminen moniammatillisessa yhteistyössä
<p>Lapsinäkökulmaisuuuden rakentaminen yhdessä lapsen kanssa:</p> <p>Lapsen näkeminen aktiivisena toimijana Lapsen elämäkokemusten korostaminen Lapsen kohtaamisen ensisijaisuus</p>	<p>Lapsinäkökulmaisuuuden rakentaminen yhdessä vanhempien kanssa:</p> <p>Vanhempien näkeminen aktiivisina toimijoina Vanhemman vastuun korostaminen Lapsen suojeleminen osallistamalla vanhempia Vanhempien kohtaamisen ensisijaisuus</p>	<p>Lapsinäkökulmaisuuuden rakentaminen yhdessä muiden ammattilaisten kanssa:</p> <p>Muiden ammattilaisten roolin tärkeys lapsen asiassa Muiden ammattilaisten osaamisen korostaminen Lapsen suojeleminen ja osallistaminen moniammatillisen yhteistyön tai vastuun siirtämisen kautta</p>
Sosiaalityöntekijä lapsen asianajajana, suojelun ja osallistamisen korostaminen	Sosiaalityöntekijä ja vanhemmat yhteistyössä lapsen parhaaksi	Sosiaalityöntekijä moniammatillisen yhteistyön koordinoijana
Lapsinäkökulmaisuuus tilanteisena, kumulatiivisena ja kehittyvänä prosessina vaativissa erotilanteissa		

Lapsinäkökulmaisuuuden rakentamisen kolme ulottuvuutta

Sosiaalityöntekijät käsitteellistivät lapsinäkökulmaisuuuden rakentamista kolmella tavalla:

- 1. Lapsinäkökulmaisuuuden rakentaminen lasta aktiivisesti osallistamalla*
- 2. Lapsinäkökulmaisuuuden rakentaminen vuorovaikutuksessa vanhempien kanssa lapsen hyvinvoinnin tueksi*
- 3. Lapsinäkökulmaisuuuden rakentaminen moniammatillisessa yhteistyössä*

1) Lapsinäkökulmaisuuuden rakentaminen lasta aktiivisesti osallistamalla

Tässä ulottuvuudessa sosiaalityöntekijät korostivat lapsen aktiivista osallistamista vaativissa erotilanteissa ja lapsen ajateltiin tarvitsevan tuekseen sosiaalityöntekijän.

- Lapsen tapaamisen tärkeys, ensisijaisuus ja säännöllisyys

*Lähtisin siitä, että Milania ihan ensimmäiseksi lähtisin tapaamaan ja tavallaan sitä kautta keskustella miten Milan itse näkee tämän niinku tilanteen hänen näkökulmastaan katsottuna.
(Haastattelu 4, perhesosiaalityö)*

- Sosiaalityöntekijän vastuu ja huoli lapsesta

Hänellä on sitte ehkä huoli varmasti molemmista vanhemmista [...] sit hän yrittää ehkä olla niinku, et hän ei pysty olemaan semmonen oma itsensä ja huoleton nuori, et totta kai se vaikuttaa lapsen kasvuun ja kehitykseen ihan sitten väistämättä. (Haastattelu 10, perhesosiaalityö)

2) Lapsinäkökulmaisuuuden rakentaminen vuorovaikutuksessa vanhempien kanssa lapsen hyvinvoinnin tueksi

Tässä ulottuvuudessa sosiaalityöntekijät keskittyivät edellisestä poiketen vanhempien kohtaamiseen johtuen erilaisista haasteista liittyen lasten kohtaamiseen kuten lapsen ikä tai lojaliteettiristiriita. Vanhempien kanssa työskentely nähtiin tärkeänä lapsen hyvinvoinnin tueksi.

- Työskentely vanhempien kanssa lapsen näkökulmaa esiin tuoden

Ajattelin, että lapsen näkökulmasta työskentely olisi kuitenkin työskennellä niitten vanhempien kanssa, että niillä on ne avaimet käsissä. (Haastattelu 14, lastensuojelu)

- Keskittyminen vanhempiin rakenteiden luomien haasteiden vuoksi

Sosiaalityössä valitettavasti se nykypäivän työn hektisyys ei kauheesti mahdollista sitä, että me niinku tavattais monta kertaa lasta. Se varmaan onkin se syy minkä takia sitte helposti käy sosiaalityön arjessa sillee, että lapsia tavataan liian vähän. (Haastattelu 5, perhesosiaalityö)

- Lapsen ikä ja tiedon tuottaminen

Tietysti haastavuutta tuo esimerkiksi ton Matiaksen ikä, et siinä täytyy sitten koko aika kanssa niinku huomioida ja tulkita sitä, että millaista on viisivuotiaan lapsen kerronta, että se täytyy koko aika pitää mielessä, ja toki 10-vuotiaankin ja 14-vuotiaankin. (Ryhmähaastattelu 21, perhesosiaalityö)

- Lapsen lojaliteettiristiriidat

On tosi haasteellista tuoda sen lapsen näkökulmaa vanhemmille, ku just lapset haluaa olla lojaaleja molemmille vanhemmille. (Haastattelu 14, lastensuojelu)

3) Lapsinäkökulmaisuuuden rakentaminen moniammatillisessa yhteistyössä

Kolmannessa ulottuvuudessa sosiaalityöntekijät keskittyivät moniammatilliseen yhteistyöhön joko tekemällä vahvaa yhteistyötä lapsen asiassa tai siirtämällä lapsen asian muille ammattilaisille.

- Moniammatillista yhteistyötä lapsen asiassa

Ainakin tuota Minnaa ja Lottaa, kun ovat jo tuon ikäisiä, että vois koulussa lähteä tapaamaan vaikka koulukuraattori työparina tai sosiaaliohjaajan kanssa ja tavallaan siitä kuulostella mitä ne tytöt ajattelee. Tuo Matias on, tottakai häntäkin voi tavata päiväkodissa sitten, että on turvallinen työntekijä paikalla. (Haastattelu 9, lastensuojelu)

- Lapsi tarvitsee oman työntekijän

Mutta kun joutuu usein vanhempienkin kanssa sitä työskentelyä tekemään, ja paljonhan se sitä onkin, niin ehkä sitten se lapsi tarvitsisi sen jonkun ihan ikioman, jonka hän tuntee, että tämä on se minun. (Haastattelu 12, lastensuojelu)

- Epävarmuus omasta osaamisesta

Mä en mikään pro näissä, mut mä aina sitte otan jonku viisaamman mukaan, joka osaa niinku enemmän sitten näitten pienten lasten kans toimia. (Haastattelu 10, perhesosiaalityö)

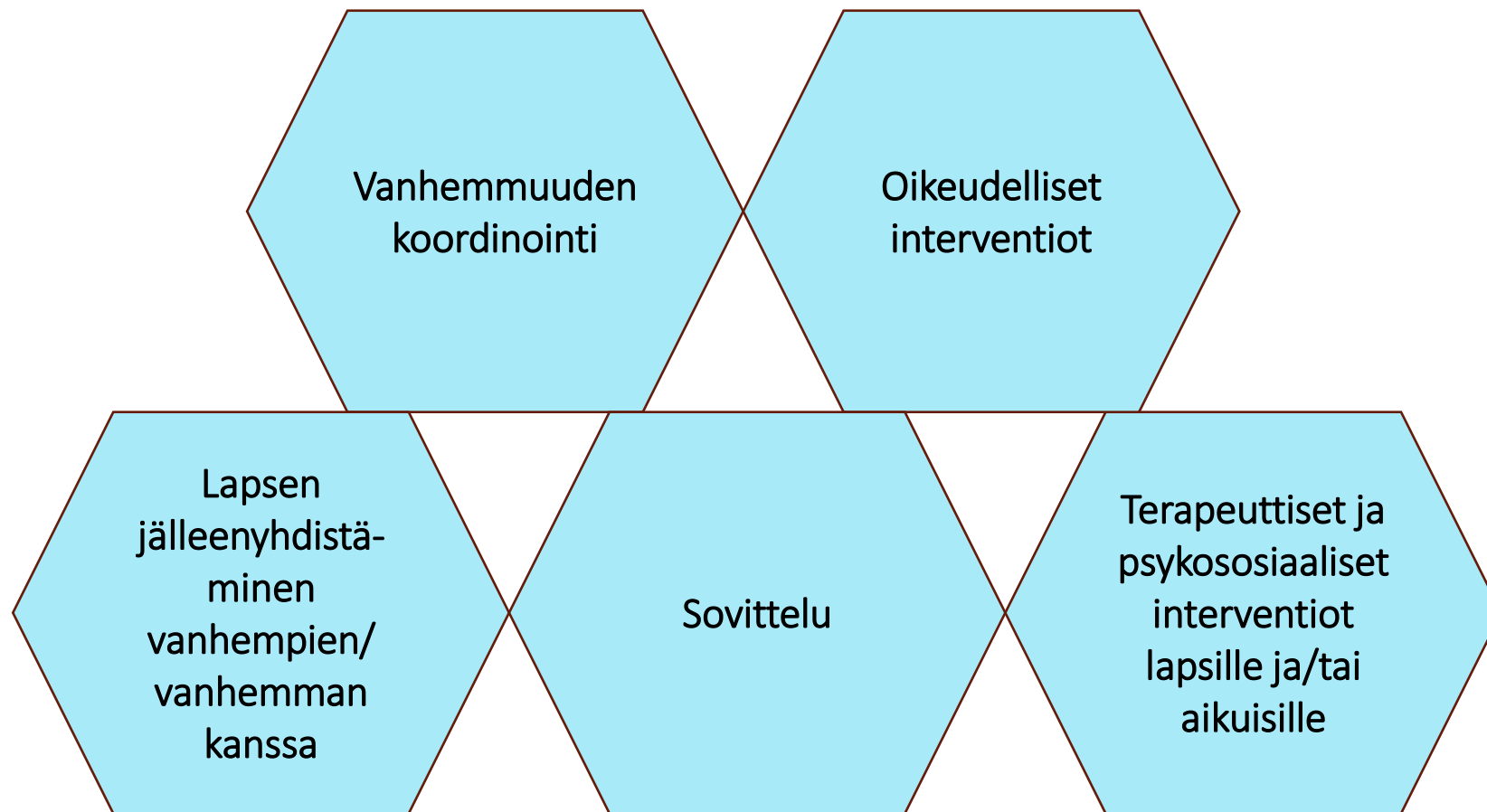
Johtopäätöksiä

- ***Lapsen suojelun ja osallistamisen tarve.*** Kokonaisuudessaan vaativissa erotilanteissa on tärkeää huomioida lapsen suojelun tarve, mutta myös tarve saada osallistua omassa asiassa.
- ***Huoli lapsen sivuuttamisesta.*** On huolestuttavaa, jos lasta ei tavata lainkaan esimerkiksi ikään tai lojaliteettiin liittyvien epäilyjen vuoksi.
- ***Työskentelyä vanhempien kanssa.*** Tarvitaan työskentelyä vanhempien kanssa lapsen hyvinvoinnin vahvistamiseksi.
- ***Moniammatillista työskentelyä.*** Tarvitaan moniammatillista yhteistyötä lapsen edun tavoittamiseksi.
- ***Sosiaalityöntekijän osaamisen vahvistamista.*** Tarvitaan sosiaalityöntekijän luottamusta omaan osaamiseensa sekä kykyä ja rohkeutta ottaa vastuuta prosessien suunnittelusta ja johtamisesta vaativissa erotilanteissa.

4) Vaativissa erotilanteissa käytettävät interventiot

- Tässä tutkimuksessa kysyimme, miten lapset huomioidaan vanhempien vaativissa erotilanteissa käytettävissä interventioissa?
- Tutkimus toteutettiin kirjallisuuskatsauksena, jonka aineisto koostui tieteellisistä julkaisuista (n=66).

Interventioiden ryhmittely

Lapsen näkökulma interventioissa

1. Lapset huomioitu teoreettisesti interventiossa

- Lapset näkyvät intervention periaatteissa ja tavoitteissa - ideologinen läsnäolo
- Vanhemmuuden koordinointi – lapsen etu vanhempien konfliktin ratkaisemisen keskiössä ja kaikkien perheen jäsenten auttaminen

2. Lapset vanhempiin kohdistuvien interventioiden hyötyjinä

- Vanhempien konfliktin vähentyminen, hyvinvoinnin lisääntyminen ja vanhemmuuden vahvistuminen sekä lapsen ja vanhemman suhteen vahvistuminen hyödyttää myös lasta
- Sovittelu, oikeudelliset interventiot, vanhemmille suunnatut terapeutit ja psykososiaaliset lähestymistavat

3. Lapset subjekteina interventiossa

- Lapsikeskeiset käytännöt
- Lapsella konkreettinen asema interventiossa ja häntä tuetaan vanhempien auttamisen rinnalla
- Terapeutit ja psykososiaaliset lähestymistavat ja lapsen ja vanhempien jälleenyhdistäminen
- Yksilötyöskentely lapsen kanssa, ryhmät

Johtopäätökset

- Lapsen näkökulma ja osallisuus huomioidaan eri tavoin interventioissa ja eri vaiheissa eroprosessia
 - Interventioilla voidaan vähentää vanhempien välistä konfliktia, edistää heidän vanhemmuutta eron jälkeen, tukea vanhempi-lapsi suhdetta ja parantaa vanhemman ja lapsen tapaamisiin liittyviä ongelmia tilanteissa, joissa on ollut vieraannuttamista.

Ammattilaisen vastuulla arvioida, millaisen roolin lapsi saa vaativan erotilanteen interventiossa.

Prosessissa olevat osatutkimusartikkelit

Työpaketti 2

1. Sosiaalityöntekijöiden tiedonmuodostus vaativissa erotilanteissa
2. Lapsinäkökulmainen palvelutarpeen arviointi
3. Sosiaalityöntekijöiden käytännöt ja näkemykset lapsen osallisuudesta
4. Organisaatioiden välinen yhteistyö ja roolien selkeys

Työpaketti 3

1. Kokemustiedon hyödyntäminen lapsinäkökulmaisten palveluiden suunnittelussa
 2. Lasten ja heidän vanhempiensa osallisuuden ja tuen lisääminen vaativien erotilanteiden palveluissa
- Lisäksi tekeillä on artikkeleita seuraavista teemoista; Lapsinäkökulmaisuuuden kriittiset tekijät sosiaalityössä vaativissa erotilanteissa ja sosiaalityöntekijöiden tekemä tapauskohtainen lapsen tuen ja suojelun tarpeen arviointi vaativissa erotilanteissa
 - Hankkeesta tulee valmistumaan kaksi sosiaalityön väitöskirjatutkimusta (Repo, Lehtonen), joiden arvioitu valmistumisaika on vuoden 2027 lopussa.

Mallinnus lapsinäkökulmaisuu den kriittisistä tekijöistä sosiaalityössä vaativissa erotilanteissa

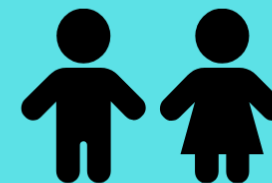
Kokemustieto lapsinäkökulmaisen palvelumuotoilun lähtökohtana

Kokemustiedon **merkitys** sosiaalityön kehittämislle

- Miten kehittää sosiaalityötä palveluna ja siten, että se saavuttaa lapset ja tuottaa heille arvoa?
- Kokemukset palveluista ovat aina luonteeltaan fenomenologisia eli kokemuspohjaisia. Tunnekokemusten ymmärtäminen on keskiössä.
- Lapsi elää vanhempien vaativassa erotilanteessa aina hyvin monimutkaisessa, yksilöllisessä ja kuormittavassa elämäntilanteessa. Tämä tulee huomioida palveluiden muotoilussa.

Aikuiset lasten palveluiden portinvartijoita sekä niiden saavutettavuuden että arvon näkökulmasta.

Tarve palveluille, jotka vähentävät sekä omaa että vanhempien taakkaa, jotta vanhemmat voivat palata vanhemman rooliinsa.

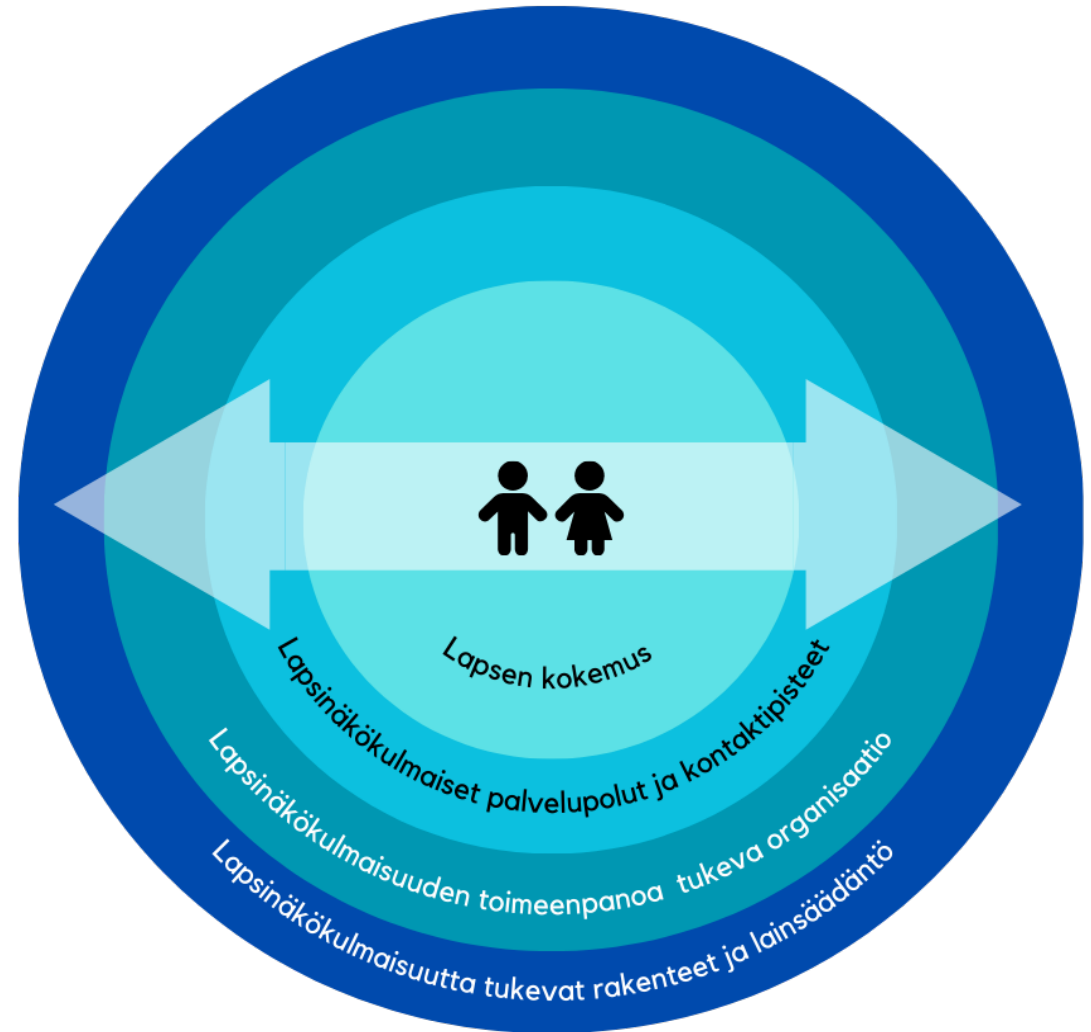
Kipeä, monimutkainen, pitkittynyt ja traumatisoiva elämäntilanne kuormittaa.

Vallitsevia tunteita:
syyllisyys, viha, suru, pelko,
**epäluottamus aikuisia
kohtaan**

Lapsi asiakkaana

Kokemustiedon hyödyntäminen sosiaalityön kehittämisessä

- Lähtökohta: sosiaalityön tarkastelu moniulotteisena palvelueko-systeeminä ja kokemustiedon läpileikkaavuus systeemin ymmärtämisessä ja kehittämisessä.
- Kehittämistyölle keskeistä: empaattinen, vastavuoroinen, yhdenvertainen, yhteyksiä rakentava ja iteratiivinen, huolellisesti suunniteltu ja fasilitoitu yhteiskehittäminen.

LAPSINÄKÖKULMAISUUDEN KRIITTISET TEKIJÄT SOSIAALITYÖSSÄ VAATIVISSA EROILANTEISSA

	Lapsi vanhempien vaativassa erotilanteessa	Lapsi sosiaalityön asiakkaana	Lapsinäkökulmainen organisaatio	Lapsinäkökulmaiset rakenteet
Kompleksisuus	<ul style="list-style-type: none"> Turvattomuus Kuormittavuus Kaltoinkohtelu 	<ul style="list-style-type: none"> Aseman tunnistaminen Asiakkaaksi ottaminen Muuttuvien tilannetekijöiden huomioiminen 	<ul style="list-style-type: none"> Suojelun tarpeen tunnistaminen Ammattilaisten ja organisaatioiden vastuiden selkeyttäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Lapsen edun ja pitkäkestoisen asiakkuuden varmistavat palvelurakenteet
Tieto	<ul style="list-style-type: none"> Tieto vanhempien erotilanteesta Tieto palveluista Vanhemman asema palveluiden portinvartijana ja vanhemman tieto palveluista Vanhemman tieto lapsen tilanteesta 	<ul style="list-style-type: none"> Lapsen tuottaman tiedon painoarvo Informoiminen ja ymmärryksen varmistaminen Tiedon kriittinen arviointi ja kokonaiskuvan muodostaminen lapsen tilanteesta Tietoon pohjautuva työskentelyn suunnittelu ja koordinointi Jatkuva riskien arviointi 	<ul style="list-style-type: none"> Tiedon jakaminen ja reflektointi Sosiaalityöntekijän vastuun selkeyttäminen lapsinäkökulmaisuuuden suunnittelijana ja johtajana Asiakaslähtöinen viestintä palveluista 	<ul style="list-style-type: none"> Hallintorajat ylittävän osaamisen ja asiantuntijuuden jakamisen mahdollistavat rakenteet
Suhdeperustaisuus	<ul style="list-style-type: none"> Lojaliteettiristiriidat Luottamus aikuisiin Lapsen ja vanhempien luottamus palveluihin 	<ul style="list-style-type: none"> Lapsen suojelun ja aktiivisen osallistamisen tasapainottaminen Arvostava ja ikäsopiva kohtaaminen Sosiaalityöntekijän luottamus omaan osaamiseen Vuorovaikutus vanhempien kanssa lapsen hyvinvoinnin tueksi 	<ul style="list-style-type: none"> Lapsiystävälliset kohtaamispaikat ja työvälineet Suhdeperustaisuuden ja jatkuvuuden turvaaminen palveluiden nivelkohdissa 	<ul style="list-style-type: none"> Lapsilähtöistä työskentelyä ja monialaisia kumppanuuksia tukevat rakenteet
Resurssit	<ul style="list-style-type: none"> Sosiaaliset ja psyykkiset voimavarat Vanhemman sosiaaliset, taloudelliset ja psyykkiset voimavarat Mahdollisuudet ja kyvyt käyttää palveluita Läheisverkostot 	<ul style="list-style-type: none"> Vaativiin eroihin ja lapsen kohtaamiseen liittyvä osaaminen Aika Kollegiaalinen tuki 	<ul style="list-style-type: none"> Resurssien johtaminen Asiakasmäärien ja työntekijöiden määrän suhde Lapsikeskeinen palvelumuotoilu 	<ul style="list-style-type: none"> Ammattilaisten osaamista juurruttavat rakenteet

← ARVIOINTI JA TYÖSKENTELY →

Johtopäätökset

- Hankkeen tutkimustulosten perusteella vaativat erotilanteet näyttäytyvät **erityisen vaativana sosiaalityön kohdeilmionä.**
- Tulokset korostavat, että lapsen tuen ja suojelun tarvetta tulee arvioida lapsen kokonaistilanne huomioiden, laaja-alaisesti ja kriittisesti.
- Tilanteet vaativat ennen kaikkea **yksilökohtaista lapsinäkökulmaista arviointia ja sen mukaista työskentelyn suuntaamista.**
- Lapsinäkökulmaisuus voi toteutua eri tavoin joko **suoraa lapsen kanssa työskentelynä tai vanhempien kautta.**
- Lapsinäkökulmaisuuden toteutuminen edellyttää, että sosiaalityön arvioinnissa ja työskentelyssä huomioidaan aiempaa paremmin **lapsen ja nuoren kokemustieto ja heidän osallisuutensa.**
- Lasten ja perheiden kanssa työskenteleviltä ammattilaisilta vaaditaan vaativien erotilanteiden ilmiön ja niihin liittyvien riskien tunnistamisessa **erityisosaamista.**
- Lapsen ja vanhempien tukeminen ja auttaminen edellyttävät **eri ammattilaisten yhteistyötä, osaamista ja tiedon rakentamista.**
- Sosiaalityöntekijöillä on edellytyksiä lapsen turvaamiseen vaativissa erotilanteissa, mutta samanaikaisesti **organisatoriset toimintaympäristöt ja työkäytännöt haastavat** heidän työtänsä.
- Hankkeen tulosten pohjalta on tärkeää sisällyttää tietoa vaativista erotilanteista **osaksi sosiaalityön koulutusta.**

Suosituksset lapsen edun ja oikeuksien vahvistamiseksi vaativissa erotilanteissa

- Vaativat erotilanteet on nimettävä lapsen kaltoinkohteluksi.
- Lapsella on oltava oma asiakkuus.
- Sosiaalityöntekijällä on keskeinen vastuu lapsinäkökulmaisten asiakasprosessien ja palveluiden suunnittelusta ja johtamisesta.
- Lapsen etua tukeville monialaisille kumppanuuksille on luotava toimivat rakenteet.
- Kaikkien lapsen asioissa työskentelevien ammattilaisten työn tulee perustua lapsen suojelua korostavaan orientaatioon.

Kirjallisuus (* hankkeen julkaisu)

Arksey, H., & O'Malley, L. (2005). Scoping studies: Towards a methodological framework.

Birnbaum, R., & Bala, N. (2010). Toward the differentiation of high-conflict families: An analysis of social science research and Canadian case law. *Family Court Review* 48(3), 403–416.

Bergman, A. S., & Rejmer, A. (2017). Parents in child custody disputes: Why are they disputing? *Journal of Child Custody* 14(2–3), 134–150.

Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>

Braun, V., & Clarke, V. (2022). *Thematic Analysis. A Practical Guide*. London: Sage Publications.

Cohen, N., Hanita, K. & Katz, C. (2021). “It is a matter of life or death”: Spotlighting Children in the Context of HIPD as Perceived by Frontline Practitioners. *International Journal on Child Maltreatment* 4(3), 307–324.

Elo, S. & Kyngäs, H. (2008). The qualitative content analysis process. *Journal of Advanced Nursing* 62 (1), 107–115.

Fook, J. (2002). *Social work: Critical theory and practice*. Sage: London.

Gambrill, E. D. (2005). *Critical thinking in clinical practice: Improving the quality of judgments and decisions* (2nd ed ed.). Hoboken, N.J. Wiley.

Graneheim, U. H., & Lundman, B. (2004). Qualitative content analysis in nursing research: Concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness. *Nurse Education Today*, 24(2), 105–112. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2003.10.001>

Howarth E., Moore, T. H., Stanley, N., MacMillan, H. L., Feder, G., & Shaw, A. (2018). Towards an ecological understanding of readiness to engage with interventions for children exposed to domestic violence and abuse: Systematic review and qualitative synthesis of perspectives of children, parents and practitioners. *Health Soc Care Community* 27(2), 271–292.

Joyce, A. N. (2016). High-conflict divorce: A form of child neglect. *Family Court Review* 54 (4), 642–656.

* Kallinen, K., Rautio, S., Nikupeteri, A. Vornanen, R., Repo, A., & Laitinen, M. (2026). Social Worker’s Perspectives on a Child-Centred Approach in High-Conflict Separations—Three Dimensions of a Child-centred Approach. *Child and Adolescent Social Work Journal*. <https://doi.org/10.1007/s10560-026-01084-8>

Katz, C., Glucklich, T., Piller, S., Daniela, E. M. (2019). Between chaos and danger: Spotlighting social workers' views in cases of child maltreatment accusations in the context of high-intensity parental disputes. *Children and Youth Services Review* 107, 104497.

Lange, A. M. C., Visser, M. M., Scholte, R. H. J., & Finkenauer, C. (2022). Parental conflicts and post-traumatic stress of children in high-conflict divorce families. *Journal of Child & Adolescent Trauma*, 15(3), 615–625.

*Lehtonen, J., Kallinen, K., & Nikupeteri, A. (2025). Vaativien erotilanteiden vahingoittavuus lapselle palvelutarpeen arvioinneissa. A. Pehkonen, A. Kääriäinen, R-L, Kinni & P. Puurunen (toim.) teoksessa *Vaativa sosiaalityö*. SoPhi 159, 132–152. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-86-0669-7>

Nieminen, I., Vierula, T., Paavilainen, E. & Pösö, T. (2020). Moniammatillinen palvelutarvearviointi muutoksessa ja muuttuvassa ympäristössä: Lapsi- ja perhepalveluiden ammattilaisten näkemyksiä. *Janus* 28(3), 237–253.

Nikupeteri, A. & Laitinen, M. (2022). High-Conflict Separations and Differentiated Professional Responses – From Confrontational Interaction to Post-Separation Violence and Stalking. *Journal of Divorce and Re-marriage* 63(7–8), 506–525.

Pells, K., Morrow, V., Maternowski, M. C., & Potts, A. (2018). A socioecological approach to children’s experiences of violence: Evidence from Young Lives. *Vulnerable Children and Youth Studies*, 13(S1), 26–35.

Polak, S., & Saini, M. (2019). The complexity of families involved in high-conflict disputes: A post-separation ecological transactional framework. *Journal of Divorce & Remarriage* 60(2), 117–140.

* Rautio, S., Nikupeteri, A. & Laitinen, M. (2023). Ammattilaisten osaaminen lapsinäkökulmaisessa riskinarvioinnissa vaativissa erotilanteissa. *Kasvun tuki* 2/2023. <https://journal.fi/kasvuntuki/article/view/131402/89542>

* Rautio, S., Nikupeteri, A., & Laitinen, M. (2025). Interventions in High-Conflict Divorces/Separations from Children’s Perspective: A Scoping Review. *Family Transitions*, 66(7), 479–515. <https://doi.org/10.1080/28375300.2025.2533679>

Smith, J. A., Flowers, P. and Larkin, M. (2022) *Interpretative phenomenological analysis: Theory, method and research* (2nd edition), SAGE.

Smith, J. A. Flowers, P., & Larkin, M. (2009). *Interpretative Phenomenological Analysis – Theory, Method and Research*. Thousand Oaks (CA): Sage Publications.

Tuomi, J. & Sarajarvi, J. (2018). *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi* (uud. laitos). Helsinki. Tammi.

Kiitos!

<https://ulapland.fi/hanke/latve/>